

מועד חשוון תשפ"א

בס"ד

בחינה בהלכות איסור והיתר

טו' חשוון תשפ"א

הנחיות לנבחן:

- יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
- אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
- לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
- חלק א' - עיון - 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
- חלק ב' - יישום - 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.
- יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות

יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. המתנה בין בשר לחלב

- מהו המקור בגמ' לדין המתנה בין בשר וחלב? כתוב ג' שיטות בראשונים בדין זה, וכיצד כל שיטה מיישבת את הגמ'?
- מהו המקור של הרמב"ם להמתנת שש שעות? והאם לאחר שש שעות צריך להסיר את הבשר שבין השיניים?
- מהי שיטת הרמ"א ועל איזו שיטה בראשונים היא מבוססת? והאם צריך לשיטתו קינוח והדחה ג"כ?
- מי שאכל בשר והוא בתוך שש שעות, האם מותר לו לשבת ליד מי שאוכל גבינה?

2. ביטול בששים

- מה הדין אם יש קפילא שאומר שאין טעם בפחות מששים?
ומהו הדין אם יש קפילא ואומר שיש טעם ביותר מששים?
כתוב את שיטות הראשונים בדינים אלה ובאר טעמם? וכיצד פוסקים השו"ע והרמ"א להלכה.
- מה דינה של קדירה שנמחה בה גיד הנשה, האם בעיני ששים לבטלו?
- קדירה שנפל לתוכה איסור ולאחר שנפל האיסור הוציאו את רוב האיסור החוצה כנגד מה שצריך ששים? – הוכח!

עמוד 1 מתוך 3

3. דין דבר המעמיד

- א. מה ההבדל בין המעמיד חלב בעור נבלה לבין המעמיד חלב בעור כשרה, כתוב ג' שיטות בראשונים בזה? וכיצד נפסקה ההלכה.
- ב. עור הקיבה שנמלח או נכבש בחלב והעמידו בו גבינות, בכמה בטל, ומדוע? כתוב ב' טעמים בזה ומה הנפק"מ ביניהם?
- ג. המעמיד בעור יבש כעץ, האם יש איסור מעמיד? ומה הדין באיסור יבש כעץ?, כתוב את מח' האחרונים בזה.

4. דין בשר שנפל לחלב

- א. בשר שנפל לחלב רותח ולא הספיק להוציא את הבשר עד שפלט הבשר את החלב שבו, מה דין הקדירה?, כתוב את מח' הראשונים בזה וכיצד נפסק להלכה?
- ב. אם סילק את הבשר לפני שפלט, האם מועילה טעימת קפילא בזה? כתוב מח' ראשונים וכיצד נפסקה ההלכה?
- ג. באיזה שיעור הבשר שנפל לחלב רותח מתחיל לפלוט את החלב שבלע? פרט את השיטות בזה וכיצד פוסק השו"ע?

5. חתיכה שנאסרה מבשר וחלב

- כתב השו"ע בסי' ק"ה: "הא דחתיכת איסור אוסרת חברתה בנגיעתה דווקא שאיסורה מחמת עצמה כגון בשר בחלב".
- א. בדברי השו"ע נחלקו האחרונים, כתוב את השיטות בהבנת השו"ע ומה טעמן בזה?
- ב. האם יש הבדל בין בשר כחוש לבשר שמן בזה לעניין שיעור האיסור?
- ג. בשר שבלע חלב ונאסר ואח"כ סחט את החלב מהבשר, מה דינו של הבשר? והאם יש בזה הבדל לשאר איסור שנסחט מחתיכה שנאסרה?

6. יבש ביבש מין בשאינו מינו.

- א. איסור שהתערב בהיתר יבש ביבש מין בשאינו מינו ואינו מכירו בכמה הוא בטל? והאם יש הבדל בין איסור דאורייתא לאיסור דרבנן?
- כתוב את מחלוקת האחרונים בזה. וכיצד נפסק להלכה?
- ב. מה ההבדל בין המקרה הנ"ל לבין אם התערב איסור במינו ושאינו מינו של היתר שהכל מותר?
- ג. יבש ביבש מין בשאינו מינו ונאבד קצתו וספק אם יש ששים, מה דינו?

7. הכשרת בשר לצלי

- א. האם צריך הדחה ומליחה לצלי?, פרט שיטות הראשונים וכיצד נפסק להלכה?
- ב. אם לא הודח הבשר תחילה ונמלח, מה הדין? והאם יש הבדל אם שהה שיעור מליחה או לא? פרט את מחלוקת האחרונים בזה.
- ג. האם מותר לגלגל את השיפוד של הבשר בשעת הצליה? ומה הדין אם נמלח הבשר?

8. "בי דוגי" – הנחת כלי תחת הצלי.

- א. האם מותר להניח כלי תחת הצלי כדי לקבל את שומנו? ומה הדין באם נצלה לפני כן חצי צלייתו? כתוב את שיטות הראשונים בזה ודעת השו"ע ונושאי כליו!
- ב. מה צריך שיהיה מונח בבי הדוגי?, כתוב מחלוקת הראשונים וטעמן.
- ג. האם מותר לקבל שומן מבשר ששהה שלושה ימים ללא מליחה?

עמוד 2 מתוך 3

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות

יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

9. חתיכה הראויה להתכבד.

- א. מהו הגדר של חתיכה הראויה להתכבד?, כתוב את השיטות השונות. וכיצד פסק השו"ע?
- ב. גבינות שהועמדו ע"י חלב טריפה, האם יש להן דין של חתיכה הראויה להתכבד?
- ג. מה הדין אם איסורה של החתיכה הראויה להתכבד הוא מדרבנן?

10. הכנת סלט ירקות

- עקרת הבית קצצה ירקות לסלט בבלנדר בשרי, כיון שהבלנדר לא נשטף תחילה, נשאר בו שאריות שומן מהבשר אך בסלט היה ששים נגד השומן.
- א. האם ניתן לאכול את הסלט הנ"ל בארוחה חלבית? בסס את תשובתך.
 - ב. במידה ויתברר שלא היה ששים, האם צריך להמתין לאחר אכילת הסלט שש שעות? הוכח.

11. סעודה משפחתית

בסעודה משפחתית הכינו למשתתפים כמות גדולה של מרק בשרי רותח, ומזוגו מתוך סיר הבשר במצקת לכל אחד לצלחתו בנפרד. לאחר מכן התברר שהמצקת שמזוגו בה היא חלבית בת יומה אך היה ששים במרק כנגד אותה המצקת.

כתוב מה דינם של כל צלחות המרק שנמזגו?, בסס תשובותיך לפי השו"ע והרמ"א ונו"כ.

12. דין תנור

- א. עקרת הבית אפתה חלות בתבנית חלבית בת יומה, ובתנור ליד התבנית הניחה על הרשת עוף מכוסה בנייר כסף לגמרי. מה דין החלות?
- ב. בתנור בשרי בן יומו אפו עוגה פרווה בתבנית חלבית שאינה בת יומה והתברר שיש שאריות של בשר בתוך התנור. מה דין של התבנית והעוגה?

* * *

עמוד 3 מתוך 3